

Október, két korszak forradalmi határköve

(Folytatás az 1. oldalról)

ében kerül sor. A szovjet em-
ek büszké arra, hogy a kom-
nista párt vezetésével a szocia-
mus — melynek építési tervét
ain dolgozta ki — valóra vált.
Jászolva az SZKP Központi Bi-
lságának felhívására, hogy Vla-
mir Ilies születésének 100. év-
üldőit a kommunizmus építé-
ek új megvalósításaival kö-
ntsék a Szovjetunió városainak
falvainak dolgozóit, széles kör-
i kibontakoztatják a szocialista
nkaverzeneket, tettekkel al-
munkával bizonyították szere-
üket és ráparagódnak a nagy
in ügyéhez.

A többi néppel együtt a román
is kifejezésre juttatta elismeré-
sét és megelégedését a Szovjet-
ónak a kommunista építési
nán elért győzelmeivel kap-
talan. Ezek hozzájárulást je-
tenek a szocialista világrend-
r gazdasági-politikai és harci
jének erősítéséhez, a szocializ-
s befolyásának növekedéséhez
egész világon, a béke és a tár-
almi haladás ügyének védelmé-
éért.

Attól a reménységtől kezd-
lően, amely az elnyomottak
lőinek szívében lobbant fel az
b szocialista forradalom győze-
lét az eltelt évek perspektívá-
keresztül meginkább kidom-
odik a jelenlegi társadalomban
bement grandiózus átalakulá-
s történelmi jelentősége. Kor-
kunk megújuló átalakulási
vógóan bizonyították a marxiz-
ni tanítás forradalmi szerepét,
dkivül befolyását az emberiség
sára. Hatására a dicső esemény
eltelt 52 évében gyökeres
tosak mentek végbe a világ
ltikai-társadalmi térképén.

Az Októberi Szocialista Forra-
dalm által megnyitott uton Euró-
Ázsia és Dél-Amerika 14 or-
ának millió és millió lakosa in-
t el a szocialista forradalom
időitnek megvalósítása felé.
trejött a szocialista világrendszer,
elv földgolyónk lakosságának
harmadát foglalja magában és
világ ipari termelésének közel

40 százalékát adja. A marxizmus-
leninizmus eszméi jelenkorunk va-
loságává váltak. Minden egyes szocia-
lista állam, az egész szocialista
világrendszer szellemi potenciálja
mindinkább meghatározza az em-
beriség egész fejlődését.

A szocializmus útjára lépő or-
szágok tapasztalata igazolta a mar-
xi-lenini tanítás helyességét a tár-
sadalom szocialista átalakulásának
közös törvényeiről, amelyek min-
den nép konkrét történelmi fel-
tevélei közepette válnak realitássá.
A szocializmusra való áttérés me-
lyet objektív szükségessé tesz be-
folyásolnak különböző formában
bontakozik ki és magán viseli
minden ország nemzeti-történelmi
sajátosságait. A társadalmi fejlő-
dés általános követelményeinek
harmonikus összeegyeztetése min-
den nép társadalmi-politikai, gazda-
sági és szellemi sajátosságaival ma-
ga után vonja ugyanakkor minden
ország marx-lenini pártjának jog-
át és felelősségét, hogy önállóan
dolgozza ki politikai irányvonalát,
hiszen a párt ismerheti legjobban
azokat a konkrét feltételeket, ame-
lyek közt dolgozik és meg tudja
találni a nemzeti valóságnak leg-
inkább megfelelő megoldásokat,
hogy biztosíthassa a forradalom és
a szocialista építés sikerét országá-
ban.

Románia, lerázva a kapitalista
világ láncait, elindult a szocializ-
mus a szabadságértékek, a
nemzeti függetlenség és társadalmi
haladás útján, amelyért életüket
áldozták népiük legbőbb fiai. A
marxizmus-leninizmus zászlaja a-
latt a Román Kommunista Párt a
munkásokat, a dolgozó népet
harcra vezette a bürokráciáldesuri
rendszer felszámolására, a politikai
hatalom megteremtésére és a szocia-
lizmus építésére. Ezt tartotta
elsődleges hazafias és internacio-
nalista kötelességének. Pártunk
hatalmas politikai ereje a marxiz-
mus-leninizmus iránti rendthet-
len hűségben a forradalom és a
szocializmus építése általános tör-
vényének hazánk feltételeire való
alkalmazásában, abban a hozzá-
tétben áll, hogy a törvényeket ész-
sze tudja vezetni mindannyi a-

mi sajátos és jellemző a szocialista
építés műveiben Romániában.

A marxizmus-leninizmus alkal-
mazásának újabb és ragyogóbb igá-
zolását jelentik a Román Kommu-
nista Párt X. kongresszusának do-
kumentumai, amelyek megjelölték
társadalmunk fejlődésének pontos
körvonalait és elkövetkező 5 esz-
tendőre E dokumentumok reflekt-
torként világítják meg azt az utat
amelyet követni fog egész népünk a
szocializmusra való áttérésnek a tár-
sadalom tudatos létrehozásának
folyamatában.

Hazánk anvagi és szellemi ere-
jének erősítése jelenti a Román
Kommunista Párt népünk legfőbb
internacionalista hozzájárulását a
szocialista világrendszer megész-
lődüléséhez, a marx-lenini eszmé-
k a világ első győzelmes proletár
forradalma eszméi befolyá-
sának növekedéséhez.

A marxizmus-leninizmus 77
októberi szocialista forradalom
magasztos eszméi széles körben
elterjedtek az emberek millióinak
öntudatában. Teljesítik korunk ha-
ladó mozgalmait, azt az időszá-
kot, amelyet a társadalom nánia-
inkban átél, a szocializmus ere-
jének az antiimperialista haladó
mozgalomnak nagymértékű növe-
kedése, a nemzetközi életre ava-
korolt befolyásának erősödése jel-
lemzi. Nincs a világon olyan erő,
mely képes volna gátat vetni a
marxizmus-leninizmus minden le-
győző eszméi elterjedésének, az
emberiség előrehaladásának a szocia-
lizmus és a kommunizmus útján
melynek napfényes hajnalát 52 év-
vel ezelőtt az Auróra sortűze je-
lezte.

Hektor Berlioz francia kom-
ponista új fejezetet nyit-
ott a zene történetében.
Két újítást vezetett be
Az egyik a program-szimfónia
a másik az ujszerű hangszerelés.
A programzene jogosultságáról
sokat lehetne vitatkozni. „Jó az
olvan programzene, melyet a
program ismerete nélkül is le-
het élvezni”. Berlioz hallatlanul
gazdag fantáziával egész törté-
neteket választ szimfóniai tár-
gául. Eleinte szidták, bírálták
hiteltlenkedtek, de az idő igaz-
ságot szolgáltatott a zenének.

Ugyanez a helyzet a hang-
szereléssel is. Sokan azt hi-
szik, hogy új-
szerűsége a ze-
neknek hatalmas
kibővítésében
nyilvánul meg, pedig éppen a
finomságokban, csiszoltságban
éri el a tetőpontját.

Berlioz 1829-ben a következő-
ket írja Goethenek: „Néhány év
óta a Faust megszokott olvas-
mányom. Bár e csodálatos mű-
vet csak a fordítás ködén át
szemlélhetem, sokat gondolko-
va rajta, végülis különös varázst
gyakorolt fantáziámra: zenei
gondolatok szövegeket poétikus
gondolatok köré, a kísértés las-
san-lasan annivra megnő, hogy
szinte tudtomon kívül néhány
jelenetet megzenésítettem”. Ezek
a jelenetek, változatossággal, be-
lekerültek a Faust elkarhözása-
ba, melynek szövegét és zenéjét
nagyresben egyik osztrák, ma-
gyar, cseh hangversenyutója so-
rán írta. A hianvzó részek meg-
írását, a hangszerelést és az
utolsó simításokat Párizsban vé-
gezte. A mű négy tételből áll.
Az első rész színhelye a magyar
róna. Napfelkelte, madárdal,
Faust megénekli a természet bé-
kés nyugalmát. Ezt megszakítja
a parasztot deris, jökdéví tán-
ca, majd katonák vonulnak el.
A második rész színhelye Eszék-
Nemetország. Faust töprengő
monológja. Mikor a mérgepo-
hárat ajkához emeli, a karban fel-
csendül a husvét himnusz. A

Talán epilógust kellene írnom,
vagy rövid búcsuszt a színház
előtti életével való utatalko-
zásom után. Estére fehérre kemé-
nyített inabon nézőként jövök ide
egy másik varázst — az előadá-
sért. Együtt, valamennyiükkel ta-
lálkozom.

(Folytatás az 1. oldalról)

jabb magyarázatokat „gyártottak”.
Az elnök szerint, például nincs
szükségük az erdők munkásoknak er-
re a boltra, mivel nagyrésztük

helybeli. Ez nemcsak tévedésre,
hanem, inkább rosszindulatra vall.
Amikor Ilies elvtárs, a soborsini
pártbizottság titkára jelenlétünkben
felelősségre vonta, hogy utasításuk
ellenére, miért nem nyitotta meg
ismét az üzletet, az elnök átsza-
ladt a szöveget székeltérre s
onnán egy papírral tért vissza,
mely szerint a helybeli erdőkitér-

fel pótkocsit a munkatelepekre áru-
val. Nos, ez az állítása sem fedi a
valóságot!

Felkerestük az egyik legmagas-
sabban fekvő kitermelők egysége-
t. Imet, Noha már elmúlt délután
5 óra, a favágók még mindig
nagy lendülettel végezték munká-
jukat. Az erdő visszhangzott fü-
részeik zajától. Az éles sivitást ág-

melő egység főnöke, Iancu Stefan
kéri az üzlet megszüntetését. Va-
jon mire alapozta Iancu elvtárs ezt
a különös „kérdést”? Figyelmet ér-
demel az a tény is, hogy azt a bi-
zonyos levelet november 4-én kel-
teztek, amikor tudomásukra jutott,
hogy a párt- és állami szervek fog-
lalkoznak a kérdéssel.

Amikor mindezt szóvá tettük az
elnöknek, a pártbizottság irodájá-
ban, nyolc ember előtt kiementek:

Labdarúgás

GLORIA — TEBA 1:0 (0:0)

Szép számú közönség előtt ke-
rült sor tegnap délután a CFR sta-
dionban a megyei bajnokság két
bajnokaspiránsa találkozájára. A
helyi rangadó, bár nem emlékedett
magas színvonalra, küzdelmes já-
teket hozott. A mérkőzés alatt a
Gloria támadott többet, de a jól
záró Teba védelem, Mészáros ka-
pussal az élen, 83 percig állta a
rohamokat. Sőt, a 35. percben
Zöldhegyinek, a Teba csatárának
egy hatalmas lövése a kaputál ta-
lálta el! A győzelmet s a két baj-
noki pontot jelentő gólt Morar sze-
rezte hét perccel a mérkőzés befe-
jezése előtt.

A találkozót Crucean Traian ve-
zezte.

MUNICIPIUMI BAJNOKSÁG
Eredmények: Fulgerul—Angelul
1:0 (0:0). FZ—Foresta 1:2 (1:0). Vő
rös Triók—Indragara 1:0 (1:0). Re-
colta—Strungul 2:0 (0:0). Dinamo
—UTA II. 1:0 (0:0). A bajnokság-
ban a Foresta (16 pont), a FZ (13
pont) és az Indragara (9 pont) ve-
zezt.

TERÜLETI BAJNOKSÁG: A cso-
port: Vinga—Iratos 2:1 (2:0). Sof-
ronya—Măra 2:2 (2:0). Kispereg—
Soborsin 3:0 (j. n.). Székessut—
Nagyik 3:0. Szépfalu—Majlár 2:2
(0:0). Az álsoport állása: 1. Vinga
(9 p.), 2. Iratos (9 p.), 3. Sofronya
(9 p.), 4. Kispereg (9 p.). B cso-
port: Szentpál—Sorós 3:1 (1:0).
Zimánd—Szapárliget 1:2 (1:1).
Szőlős—Fazekasvársánd 3:0 (0:0).
A bajnokságban Simánd vezet, 10
pontja van.

piccolo megszólalása a zenekar-
ban jelzi Mephistó megjelené-
sét. Ezt követi Faust és Me-
phisto párbeszéde. A következő
jelenet a híres Auerbach pincé-
be vezet. Mulatózók hangulatos
kara után a diák Brander dalát
halljuk Mephistó a duhajkodó
mulatózók közé vegyül élénkli
híres bolha-dalát Faust megün-
dördöve távozásra kéri Mephis-
tót. A sátn álomba ringatja Ál-
mában gnómkok jelennek meg
Margareta képmásával riad fel
álmából, látni kívánja és Me-

phisto megígéri, hogy találko-
zni fognak.

A harmadik rész Margareta és
Faust találkozását írja le. A
két szerelmes egymásra talál
Margareta Faust és Mephistó
hármasa zárja le ezt a részt.

A negyedik rész Margareta
boldogtalan énekével indul. Me-
phisto tudtára adja Faustnak a
történetek. A gyermekgyilkos
Margaretát a vérpád várja
Faust, hogy megmentse. Szerel-
mest, aláírja a szerződést, mely-
ben lelkét eladja a sátnak
Nagyzeri drámai rész követke-
zik. Mephistó és Faust vad haj-
szában száguldanak a pokol fe-
lé. Az elkarhözott lelkék jajsza-
va és az alvilág szellemeinek
győtes éneke hangzik fel. Ellen-
tétként felcsendül az égi kar-
bimbosánatot kérve Margareta
bűnére.

A zeneirodalom e kiemelkedő
alkotását az aradi Filharmonia
ének- és zenekara adja elő Ni-
colae Brinzeu karnagy vezér-
letével, Emilia Petrescu, Ion Bu-
doi, Aurel Ghender, Eduard
Rudolf énekesek közreműködé-
sével.

C. FÁTYOL ISTVÁN

Tájékoztató

Diák- és ifjú riporterek figyelem!

Jövő héten pénteken, délután 5 órakor kezdjük meg szerkesz-
tőségünkben a diák- és ifjú riporterek körének az évi munkáját.
Az ifjú riporterek írásaikkal addig is felkérhetik szerkesztőse-
günket. Mindazokat, akik tavaly részt vettek a kör tevékenységé-
ben, ezidén is elvárjuk.

A TAPL-től tudtuk meg

A konyhaművészeti hónap akciót
közé tartozik az a négy kiállítás
is, amely ma nyílik meg a Podgo-
ria vendéglőben és a Gospodina II.
egységben (konyhai készítmények-
ből), illetve a Republica és Liber-
atea cukrászdákban (sütemények-
ből, torta- és desszert-félékből).

Holnap, szombaton este a Zá-
rand étterem finom disznósoros va-
csorával várja vendégeit.

Még ezen a héten megnyílik a
Közélmelési Trósz új, speciális
egysége a Lacto-Vegetarian ét-
terem, a népszerű Miorita „kiteres-
tő”. A 60 férőhelyes, barátságos
hangulatot árasztó, könnyű, mo-
dern butorokkal berendezett, tá-
vított vendéglátónai egység —
felelős Werkmann Margareta —
finomabbnál-finomabb hideg és
meleg ételkülönlegességekkel várja
a vendégeket a nap bármely órá-
jában: szárnyas (csirke, liba stb.)
marha és borjúhús, halkészítmé-

Televízió

Péntek, november 7.

9.00 Óra körül A Nagy Októberi
Szocialista Forradalom 52.
évfordulója alkalmából ren-
dezett katonai díszszemle —
közvetítés Moszkvából.

17.00 Konzultáció VIII. osztályosok
számára — Román nyelvtan.

17.35 Konzultáció XII. osztályosok
számára — Kémia.

18.05 Gyermekek világa.

18.30 A termés jó gazdái és téko-
zói — anket.

19.00 Híradó.

19.20 Autósoknak

19.30 Tudományos adás.

19.50 Október — szovjet játékfilm.

21.25 Reflektor.

21.35 Könyvtár.

21.50 Előzetes.

22.05 A Nagy Októberi Szocialista
Forradalom 52. évfordulója
tiszteletére rendezett dísz-
előadás — részletek.

22.35 Híradó.

22.50 Napjaink művészete.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet
jelenti: ma, november 7-én
változó idő. Éjjel és a reggeli
órákban derült égből, napközben
szórványos felhőképződés. Eső nem
lesz. Mérsékelt, időközönként meg-
elénkülő északi, északeleti szél.
A hőmérséklet nem változik.
A várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet mínusz 3 és plusz 2,
a legmagasabb nappali hőmérsé-
klet pedig 8 és 13 fok között válto-
zik.

Várható időjárás november 8-
án és 9-én: továbbra is változó i-
dő. Eljelenként derült égből, dé-
lutánoktól felhőfelvonulások, va-
lószerűleg eső nélkül. A hőmér-
séklet alakulásában lényeges válto-
zás nem lesz.

Rádió

Péntek, november 7.

BUKAREST I.

5.05—9.30 Reggeli szórakoztató
műsor. — 9.30 A román történe-
lem lapjaiból. — 10.30 Iskolarádió.
— 10.50 Hafazias dalok. — 12.00
George Grigoriu zeneszámaiból.
— 14.10 Szélrózsa. — 16.30
A rádió szöszéke. 18.10 Gazdasági
szemle. — 21.00 Irodalmi adás —
21.20 Slágerparádé. — 22.20 Sport.
— 23.05 Esti hangverseny.

BUKAREST II.

6.10 Zenés matiné. — 9.10 Spa-
nyol nyelvelcke. — 11.10 Rádió-
színház. — 12.15 Nagysikerű eszt-
rádszámok. — 13.30 Tíz perc tuda-
mány. — 13.40 Népek zenéjéből. —
15.05 Operaszínek. — 15.30 Da-
lok folyókról. — 16.50 Orvosi ta-
nácsadó. — 18.00 Zenei variété. —
20.00 Operaest. — 22.40 George
Philipp Telemann kamarazene mű-
veiből. — 24.00 Két nyitány Jácob
Muresianu Mánástirea Argesului c.
balladájához.

A BUKARESTI RÁDIÓ
MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Reggel: 7.30—7.45-ig a 261. 330
és 390 méteres hullámhosszon va-
lamint délután 16—16.15-ig a 261.
330 és 390 méteres hullámhosszon
és este 18.45—19-ig a 261 és a
330 méteres hullámhosszon beszé-
mol az ország és a nagyvilág ese-
ményeiről

Filmek

MURESUL: Páris (10, 12, 14,
16, 18, 20).

STUDIO: Bolondok hajója (10,
14, 30, 17, 20).

IFJUSÁGI: A mi bolond családunk
(11, 16, 18, 20).

VICTORIA: Unalomból (11, 14,
16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Szerette-
lek (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Ki
nyitja ki az ajtót? (17, 19).

CFR (Grádite): Tarzan, a dzsun-
ge) embere (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

PECSKA: A legenda születése.
LIPPA: Ballada Mariucáról.

BOROSJENO: Ifjúságunk ifjusa-
ga.

KISJENŐ: Edentől keletre.
SZENTANNA: A hivatásokak.

RADNA: Az elátkozott hegy böl-
cse.

NAGYLAK: A fekete herceg.
KURTOS: Saját pályán.

VILÁGOS: A colt árnyékában.
PANKOTA: Saját pályán.

VINGA: Tarzan, a dzsungel em-
bere.

SEBES: Oh, ez az ifjúság.
KÖRÖSBÖKENY: Adio, Gringo

Múzeum

Az Aradi Múzeum megkínthet-
ő naponta 10—13 és 17—20 óra
között a Kulturpalotában. Hétfőn
zárva.

A Múzeum alábbi osztályai van-
nak nyitva:

— Román népművészeti kiállí-
tási

— Régészeti kiállítás

— Képzőművészeti tárlati

— Az 1848—49-es forradalmi
múzeum.

A Szerződéskötő és Felvásárló Vállalat (DCA)

Bodrogi út 4. szám

alkalmaz

— GEPLAKATOST

— B. C. és D. KATEGÓRIÁJU SOFÓRT

Mindenmely felvilágosítást a vállalat székhelyén nyújtanak, tele-
fon 19—03. (672)

A Gépjavító Üzem

Steagului utca 1. szám

alkalmaz

— esztorgályosokat

— hegesztőket

— lakatosokat

— bádigosokat

— dukófestőket

— szakképesítetlen munkásokat az esztorgályos és hegesztő
szakmákban való kiképzésre. Jelentkezhetnek katonai szol-
gálatuknak eleget tett, 7-8 általános osztályt végzett férfiak.

Mindenmely felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya
nyújt, telefon 21-41, belső szám 10. (669)

Nádason van ugyan egy bolt, de az erdőkitermelőknél mégis sok
kilométert kell megtenniük, míg élelmiszerfelékhöz juthatnak. Ime,
milynek vesztegetik drága munkaidőjüket a délelőtti órákban so-
rakra várva.

Űrhajózási újítás —

A Szojuz űrhajók különleges rendszerrel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra az irányított leszállást. Ez a rendszer egy számítógépből, egy gázszűrőből és egy levegőszűrőből áll. A Szojuz űrhajók különleges rendszerrel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra az irányított leszállást. Ez a rendszer egy számítógépből, egy gázszűrőből és egy levegőszűrőből áll.

öt percig, tízszeres túlháladást két percig és 12-szeres túlháladást egy percig kevesebb ideig.

Ezenkívül a ballisztikus pályán az űrhajó külső burkolata erősen felmelegszik. E

lyát biztosít. Az ilyen pályán nem lépnek fel túlzott igénybevételek. A felhajtó erő akcióirányának módosításával módosítható a magasság és a repülési távolság. Ezért a lebegőes leszállás tartama

Az előre meghatározott ponton a fékező motor beindult és csökkentette a sebességet. A repülőgép fokozatosan módosult és az űrhajó kikerült a kozmikus pályáról.

Ezután az automata megfeszítő időben leválasztotta a leszálló felhajtót az űrhajó többi részétől.

az irányított leszállás

zért az űrhajót különleges réteggel vonják be, amely leszálláskor elég és megvédi a járművet az eltorzítástól.

Ballisztikus pályán szálltak le a Voszto és a Voszhoz űrhajói. A Szojuz-űrhajók 10-ből repüléssel szálltak le.

Ennek a módszernek a lényege az, hogy az űrhajónak a légkörbe való áthaladása során keletkező felhajtó erő elég sima leszállási pá-

mindig nagyobb, mint a ballisztikus. Ugyanakkor az irányított leszállás jelentősen csökkenti az űrhajó felmelegedését.

A Szojuz-6 behatolt a légkörbe, nagy sebességgel Afrika, majd az Aral-tenger fölé került.

Az űrhajó sebessége fokozatosan másodpercenként 200 méterre csökkent. Tíz kilométer magasságban az automata kinyitotta az ejtőernyőt. Közeledik a Föld. Működésbe lépnek a sima leszállást biztosító motorok. Az űrhajó leszállt.

A Szojuz-6 behatolt a légkörbe, nagy sebességgel Afrika, majd az Aral-tenger fölé került.

Az űrhajó sebessége fokozatosan másodpercenként 200 méterre csökkent. Tíz kilométer magasságban az automata kinyitotta az ejtőernyőt. Közeledik a Föld. Működésbe lépnek a sima leszállást biztosító motorok. Az űrhajó leszállt.

Az űrhajó sebessége fokozatosan másodpercenként 200 méterre csökkent. Tíz kilométer magasságban az automata kinyitotta az ejtőernyőt. Közeledik a Föld. Működésbe lépnek a sima leszállást biztosító motorok. Az űrhajó leszállt.

Pár csepp méz.
(TARKÓ GÁBOR felvétele)

Tengely-bölcsességek

Egyazon személy másképpen gondolkodik, ha gyalog jár, és másképpen, ha autót vezet.

Ki futólépcsőn rohan át az utastest a robogó autótól, ne lepődjék meg, ha a sofőr máshová kíváncsi, mint ahova igyekszik.

Akárhová is utasítod a szabálytalanul közeledő, nyugodt bele ugynem meg oda, inkább udvariasan köszönd meg neki, hogy nem ütődött el.

Társas járműveken, ha egyensúlyt veszítve zuhanni kezd, igyekezz mindig csinos hölgy vagy ur ölében ki-kötni. SZEP emberek nem mernek CSUNYAN káromkodni.

Ha autódön vendéget szállítasz, ne túródj fel a gyorsasági világrekord megvitására. Gondolj arra, hogy 6 az életért félt, míg neked sokkal kevesebb veszélyt valószínűsítesz — a kocsi.

Autóradiót menetközben feltehetően teljes hangerővel kell használni. Mentsegi szolgál a bíróság előtt, mert azt állíthatod, nem hallottad, hogy az elgázolt áldozat autód elé állt.

Ne fenyegetsz a sofőrt, azal hencsegsz, hogy a vállalat igazgatója barátunk, és majd ellátjuk a baját. Hátha neki is barátja az igazgató.

Összegejtő: PETRO VICCI

Rejtélyek a történelemből Róma lángokban

Talán mindenki ismeri K. Pilotynak (1826—1886) a híres képet: Néró, fején babérokoszorúval, kezében lanttal, az égő Rómát nézi — és Trója pusztulásáról énekel. Ma a kérdés: a szörnyeteg császár képes volt-e ilyesmire — az ókor óta foglalkoztatja a kutatókat.

I. u. 64. július 18-án, éjjel, Rómában óriási tűzvész támadt. A jobbára fából épült házak — bár a városi tűzvétség derekasan dolgozott — elhamvadtak. A város hét „régio”-ja, vagyis negyede e-szt áldozatul a katasztrófának.

A császár a szerencsétlenség idején Antiumban tartózkodott. A tűzvész híre Rómába sietett — és egyes történetírók szerint, igyekezett a szerencsétlenül jártakon segíteni. Tacitus, ókori történetíró szerint éppen akkor érkezett, amikor már a palotája is égett. A történetírók följegyezték, hogy minden kíséret nélkül járt a tűzvészoltató városnegyedek.

Röviddel a borzalmas csapás után szárnyra kelt az a hír, hogy a várost a császár parancsára gyújtották föl. S ugyancsak az is híresztelték, hogy tragédia hőské öltözve, Trója veszedelmét énekelte.

Tacitus nem hiszi, hogy ez megtörtént. Más történetírók — így Suetonius és Dio Cassius — erősen állítják. Az előbbi szerint egy görög versor sugallta a borzalmas „üzenet” a gonoszító-császárnak. Eszerint hallta azt mondani: „Ha én meghaltam, a világot áramossze meg a tűz”. Erre — a császár, ugyancsak görögül — azt válaszolta: „Sőt, amíg én élek!” Ezután rendelte el, hogy gyűjtsák föl a várost.

A tűzvész nyomán megindult keresztényüldözést is összefüggésbe hozták az elemi csapással.

Néró borzalmakkal teli uralma napjaink foglalkoztatja a történetírót. Az anyaggyűlő, kapzsi, önjungó feneked személyiségét egyes kutatók abból magyarázzák, hogy családjában örökölt elmébe lapangott. Néhány modern író — így Kosztolányi Dezső is — a „császári ripacs”, a tehetségtelen költő és színesz lelkialakításból próbálja magyarázni gaztettét. Az első, aki „védelmére” kelt, a humanista Cardano, aki 1640-ben Neronis encomium (Néró dicsőítése) címmel szerkesztett furcsa „magyarizatot” hőséről. Latour de Saint-Ybars (1867) francia kutató szerint csak az „ellenségei” hírdették, hogy vadállat volt.

Akkor olyan magyarázó is Róma felgyújtásának, aki szerint a „finom izlésű” cászár, az ódi városnegyedektől és egészételen berkaszármánytól így akarta „megszabadítani” a fővárost. Történelmi tény, hogy a maga számára, az Esquilinuson, csodálatos márvány-palotát építtetett. Eszelen építkezési válsággal csödbe jutottak a birodalmat. S ezzel hozzájuk összefüggésbe keleti — valóban „fosztogató” — utazását. A külvilág államkincstárát igyekezett megtölteni — és közben „művészi” szavudélyeinek is hódolt. Görögországban ezerszáma „nyerte” a babérokoszorúkat ének- és táncszámával. De fellépett cirkuszi játékokban is.

A minden borzalmat felülmúló kegyetlenségeket kieselző császárt azonban a modern történettudomány is „fölminti” Róma felgyújtásának vádjá alól.

FICZAY DÉNES

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANAT

KÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTO •
HÍREK • RIPIORTOK • JEGYZETEK •

Magazin

HÍREK • RIPIORTOK • JEGYZETEK •

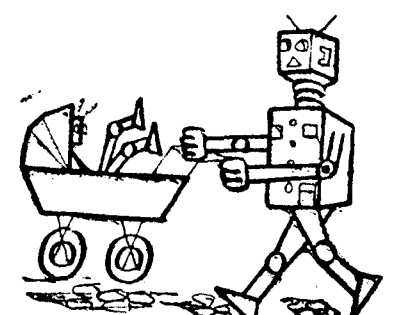
Cseppnek A NAGYVILAGBÓL

A fukuokai 1-es számú felsőiskola aviatikai tagozatának diákjai sikerrel kipróbálták az emberi erővel működő SM-OX repülőgépet. A Metachibara repülőterén kipróbált gépfából, műanyagból és papírból készült. Hossza 6 méter, szárnysszélessége 22 méter. A repülőgép motorját sportkerékpár hajtotta, amelyet a „kerékpáros pilóta” hajt. Az eredeti készülő háromszor egy méter magasságra emelkedett és néhány másodpercig a levegőben lebegve több tíz métert haladt előre.

Japánban ez már a második emberi erővel működő repülőgép. Az első 1966-ban a Nixon egyetem diákjai készítették.

Maximo Santos és Pedro Antonio Perez elválaszthatatlan barátok voltak, akik gyakran elbeszélgettek egy pohár jó bor mellett. Ez részben érthető is, hiszen mindketten Santiago de los Caballeros városban ugyanannál a vállalatnál, egy alkoholléparólamb dolgoztak. A két elválaszthatatlan barát egyazon pillanatban halt meg. Maximo és Pedro egy

A karikatúrista szemével

Családi idill robotkínál.
(COSMA ȘTEFAN rajza)

A földkerekség lakossága a következő években átlag 2,1 százalékkal fog szaporodni, s 1985-ben eléri a 4 934 000 000 főt — mutat rá az ENSZ-főtitkár jelentése, amelyet megvitatt az ENSZ népessédbizottsága Genfben megkezdődött munkálatain.

A jelentés megemlíti, hogy a szaporulat főként az életkor meghosszabbodásának tulajdonítható. Míg a múlt század közepéig az átlagos életkor nem haladta meg a 35 évet, évszázadunk elején 45—50 év volt a világ fejlett térségeiben.

aston Dupouy professzor, a toulouse-i Elektronikus Optikai Laboratórium igazgatója ismertette a laboratóriumban készült 3 000 000 voltos elektronmikroszkópot. A világnak ezzel a legerősebb mikroszkóppal már elő baktériumot is sikerült lefényképezni. Tíz méteres csöve 22 tonna, elektronjának sebessége megközelíti a fényét.

A richlandi Jimmie Roark feleségül kérte Mary Lilitan Harville-t, de a menyasszonyjelölt kijelentette, hogy csak akkor megy hozzá, ha apja megengedi. „Mindketten elmulattak 21 évesek — mondotta Mary apja —, s így nem gondolhatom meg házasságotokat”. „Teljesen igaz van” — jelentette ki Jimmie. Így aztán a 100 esztendő Jimmie és a 89 éves Mary egybekelték a richlandi anyakönyvvévezető előtt.

Pneumonika, fluid-technika

A pneumatikáról manapság sokkal kevesebb szó esik, mint az elektronika újdonságairól, pedig az elmúlt 2—3 évben a technika ez az ága ugrásszerű fejlődésen ment keresztül.

Az áramló levegő — a vezetékekben keringő elektronokhoz hasonlóan — a legkülönbözőbb logikai és vezérléstechnikai feladatokat végezheti el. A levegősugarak játkában parányi nyomáskülönbségek erősödnek fel, rezgések keletkeznek, jelek raktározódnak el és mindebből bonyolult légáramkörök alakíthatók ki, az elektronikus áramkörök mintájára. A pneumatika és az elektronika rokonságára emlékeztetve pneumonikának nevezik a technikának ezt az új ágát. A legújabb kutatások kiderítették, hogy a folyadékokat is „gondolkodásra” lehet kényszeríteni. Ez az új tudományág a fluid-technika nevet kapta.

A pneumonika lehetőségeit teremtett nyomtatott légáramkörök készítésére, s ezzel az előállítás költségeit is lényegesen csökkentette.

A fluid elemek, rendkívüli hőállóságukkal, hamar felkeltették a gyakorlati szakemberek figyelmét. Akár 1100 C fok hőmérsékleten is zavartalanul dolgoznak. Az is nagy előny, hogy teljesen érzéketlenek a rádióaktív sugárzással szemben, s így az atomreaktorok sugárzónevében megbízhatóan továbbíthatják az információs jeleket vagy a vezérlési parancsokat. Segítségükkel sikerült megszüntetni azt a furcsa kettőséget, hogy a pneumatikus vagy hidraulikus rendszerekben mindig feltűnt valahol az elektronika, ha finom nyomáseleket kellett felerősíteni, vagy automatizálási feladatokat kellett megoldani. Most az áramló levegő és folyadék előbb „gondolkodik”, majd végrehajtja a parancsokat.

A fluid elemekből összeállított légáramkörök legalább olyan biztonságosan működnek, mint a legkorszerűbb elektronikus áramkörök, hiszen hiányoznak belőlük a mozgó alkatrészek. Végeredményben csak egyetlen rossz tulajdonságot róhatnak fel a fluid-elemek számlájára az elektronika-val szemben: milliószor kisebb a működési sebessége. Természetesen, hogy az áramló gázok és folyadékok cselekvőképessége meglehetősen korlátozott, de ez nem olyan nagy hátrány, ha arra gondolunk, hogy vezérléstechnikában

például, a szelepek nvitási- vagy zarási sebessége amúgyis a mechanikus mozgó alkatrészek tehetetlenségétől függ.

A méretek viszont már komoly gondot okoznak. Sajnos, gondolni sem lehet rá, hogy a korszerű elektronikus áramkörök gombostűfejnyi méreteire parányítsák a fluid-elemeket, mert elektronok helyett áramló gáz vagy folyadék molekulákkal kell számolni, méghozzá a hidrodinamika törvényei szerint. A szokott „cső-formával” ellentétben, a fluid-elemek csatornái névszögletesek. Ennek az az előnye, hogy könnyű sorozatban gyártani.

A fluid-technika a felhasználást lehetővé teszi a gazdag választékát kínálva a szakemberek számára, hogy ha ma még nem is találkoznak vele a technika minden fontosabb ágában, ez csupán az

„Gondolkodó” gázok és folyadékok!

idővel való versenyfutás következménye, nem pedig a korlátozott lehetőségek. Hihetetlenül hangzik, de a fluid-technika például a gázturbinák folyamatos hőmérsékletmérésére is lehetőségeket nyújt, különböző gázdinamikai törvények alapján. Sőt a nátrium- és a kálium-gáz hőmérsékletének mérése is ezt a rendszert alkalmazzák atomerőművekben, ahol az erős rádióaktív sugárzás megbénítaná a hagyományos elektronikus mérőműszereket. A fluid-technikát egyre szélesebb körben használják fel a szerszámgépiparban is. Fluid-elemekből olyan precíz mérőműszereket készítettek, amelyek mikron pontossággal állnak be mindig ugyanarra az értékre. A számszerű vezérlési szerszámgépekben a pneumatikus vezérlés a gyors beállításokat segíti elő. A hajózásban a gáz- és Diesel-gépek működésének ellenőrzésére használnak pneumatikus rendszereket, sőt a legújabb Diesel-vilamos mozdonyok villamos kapcsolási rendszerét is áramló levegő ellenőrzi.

Az eddig elért eredményekből nem következik az elektronikus számológépek számításának a valószínűsége, csupán annak lehetősége villantja fel, hogy bizonyos körülmények között a pneumonikus, fluid-technikán alapuló rendszerek átvehetik az elektronikus számítógépek szerepét.

DIAN LÁSZLO

A kézírás személyenként különbözik, — csupán külsőleges jegeit tekintve is. A formai különbségek sokféle, megmutatkoznak a betűk megformálásában, nagyságában, szélességében, egymáshoz viszonyított helyzetükben, kötöttségükben, a sorok elrendezésében, — és mindebben együttessen. Kétségtelen, hogy az írás egésze szoros kapcsolatban van egyéniségünkkel, lelki sajátosságainkkal. Kérdéses azonban, hogy kizárólag a formai elemek, alakai sajátosságok, mennyiben tükrözik ezeket a lelki sajátosságokat, érzelmeiket, jellem-tulajdonságokat stb.

A kérdés nem utjelenti. Az okortól kezdve kísérleteztek a változásokkal. A XVIII. és XIX. században tartós divatra vált kézírásból a lelti világra következtetni. Írók, tudósok, filozófusok (Leibniz, Goethe, Sainte-Beuve, Baudelaire, Walter Scott, Dumas stb) egyaránt foglalkoztak al-

lye Michon nevéhez fűződik. Francia követői mellett a németek fejlesztik tovább a grafológiai elméleteket. Majd Ludwig Klages svajci gondolkodó dolgozik ki említtésmellett (érdekes és nagyszabású) íráslelektani rendszert, idealista bölcseseti alapokon, de felhasználva a korabeli orvosi és kísérleti lélektan eredményeit. Később a grafológia önálló lelektani „tudomány” igé-

gyént egész lelki gazdagságban, kizárólag a kézírásból is megismerhetőkkel. Olyasmint is „kölövashatónak” itéli az írás formai elemiből, ami nem lehetett bennük. Valóban vannak olyan magatartás- és jellembeli vonások, amelyek általában megmutatkoznak a tevékenységünkben, így íráskor is. A feltevésség, az ideges kapkodás, türelmetlenség, önkorrigálás

si hajlam, határozottság, pedánság stb. jeleníthet az írásban. Ugyanígy következtetéseket vonhatunk le az iskolázottságra, műveltségi szintre, az írás gyakorlatosságára (Természetesen soha sem abszolút biztonsággal). Mégis, — ríszonylag kevés számú lényegi lelkivonás „olvasható” vissza llymódon.

A grafológiát, tulzássalól eltekintve sem tekinthetjük és fogadhatjuk el önálló tudományként. Az ember bonyolult lélekvilágát, árnyalt érzelmi- és jellembeli sajátosságait lehetetlen megismerni kizárólag az írás külső aspektusa alapján. Az íráslelmzés hasznos segédeszköz, ma is fontos gyakorlati szerepe van a kriminalisztikában például, de ugy kell tekintenünk, mint egy kisegítő eszközt és csak minán pontosan felmértük, hogy mit és mennyit tarthat föl az egyén, a személyiség beláthatatlanul gazdag és összetett pszichikájából.

SIMÓ SÁNDOR

